

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

زمان چاپ: ۱۴۰۲/۰۸/۲۰

شماره مجوز مجله: ۸۰۴۰۰

هویت و جایگاه زن در منابع اسلامی

مجید برجی چراغ آباد^۱ احمد فیاض نیک^۲ حسن رحیمی^۳ امید مرادقلی^۴

۱- سطح ۳ (ارشد) حوزه علمیه قم

۲- سطح ۳ (ارشد) حوزه علمیه قم

۳- سطح ۳ (ارشد) حوزه علمیه خراسان

۴- سطح ۳ (ارشد) حوزه علمیه قم

مقدمه :

حقوق و جایگاه زن موضوعی است که دشمنان اسلام تبلیغات کاذب فراوان در اطراف آن بپا کرده اند، مصونیت زن را با محدودیت وی اشتباه گرفتند و رفتار برخی از مسلمین را با قوانین ، اسلام یکی دانستند و سیمای مهربان اسلام و دست نوازش قرآن و بازوی حمایت مسلمانان راستین را در دفاع از نوامیس مسلمین ندیدند و تلاش کردند این قشر وسیع و مؤثر جامعه بشری را به مکتب حیات بخش اسلام بدبین سازند، رسانه های گروهی و ابزارهای تبلیغاتی غرب . بلند گوی و سوسه های شیطان شدند و خواستند همچون شیطان که به اغوای آدم و حوا چشم امید داشت ، زنان پاک و دختران معصوم دنیای شرق را به خوردن میوه ممنوعه وا دارند و لباس نجابت و کرامت را از پیکر آنان در آورند و آنان را از آسمان ارزشهای ملکوتی و صحنه خدمات علمی و اجتماعی به لجن زار خود نمائی و خودفروشی و ابتذال و هرزگی بکشانند. سوء استفاده از صفای فطری و صداقت اولیه قشر مظلوم زن شیوه تاریخی شیطان است ، و تقویت آگاهی و ایمان بانوان بهترین راه مقابله با این نیرنگهای شیطانی است .^۱

کلید واژه :

جمال ، زن ، مادر ، حقوق ، قرآن ،

^۱ : شخصیت زن از دیدگاه قرآن ، مولف هادی دوست محمدی ، ص ۷

فصل اول :

هویت زن

زن بر اثر دارا نبودن روح انسانی ، لایق محشور شدن ، در روز قیامت ، نیست و وی مظهر تام شیطان می باشد !

این گفته ها یکی از مواد قطعنامه ای است که پس از کنفرانسها و تشکیل مجامع علمی ماکون در رم تصویب و تاءید شده است .

داوری و قضاوت ، در مورد هویت زن در ادوار مختلف تاریخ ، به گونه ای است که اگر بخواهیم تک تک آنها را به نگارش و تحریر در آوریم ، خود کتابی پر حجم و مبسوط خواهد شد ..^۲

زن ، در آفرینش ، یکی از مظاهر و جلوه های جمال و زیبایی حق است ، زن گل شکوفای هستی و مظهر مهر و رحمت الهی است ، از آنجا که انسان تجلی گاه صفات و اسماء خداوندی است در، در این جهت ، زن پرتوی از فروغ جمال او و نشانگر الفت و شفقت و و داد محبت است .

با اینکه زن ، یکی از دو رکن اساسی انسان در هستی و مادر همه زیباییها در زندگی است ، مع ژ، در رشد فرهنگ استعماری و پیشرفتهای (منهای انسانیت و معنویت) علم و تکنولوژی ، زن را از مقام والا و شامخ خویش ساقط کرده و وی را به نوعی جدید، به اسارت و بردگی کشانده اند. و در این بیداد و ستم ، کار را به جایی رسانده اند که زن به این اسارت تن در داده و زشت تر از آن ، اسارت را به جای آزادی پذیرفته است !

زن معاصر (مخصوصا در کشورهای به اصطلاح پیشرفته ولی از معنویت و انسانیت جدا گشته) وسیله سود جوئی سودا گران و ابزار تولید و مصرف برای سرمایه داران شده است^۳

فرهنگ های مادی ، در فریب زن به قدری پیشرفته اند که معمولا زنها به ویژه زنهایی (به اصطلاح اشرافی) به شخصیت کاذب خویش قانع شده و ضد ارزشها را برای خویش ارزش تلقی می کنند به قدری کودکانه می اندیشند که مانند اطفال غیر ممیز و نابالغ ، از داشتن یک اسباب بازی و یک وسیله مد شده ، شاد می گردند و از دست دادن یا محروم بودن از یک مد زندگی برایشان تلخ گشته عزا می گیرد. سودا گران و شهوترانان ، آزادی را به گونه ای برای زن (در جامعه مادی) تفسیر کرده اند که

^۲ : شخصیت زن از دیدگاه قران ، مولف هادی دوست محمدی ، ص ۸

^۳ : شخصیت زن از دیدگاه قران ، مولف هادی دوست محمدی ، ص ۳۵

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

بی بندوباری و وسیله عیاشی شدن را به نام آزادی پذیرفته و مانند دلکتهائی که خود را فدای قهقهه های تماشاچیان خودپرست می کنند، خویشتن را در اختیار مرد نمایان حیوان منش قرار داده است!

ارزش و شخصیت خویش را بیشتر به زرق و برق مادی، دکور، لباس، و چگونگی میز و مبل و ماشین و... می دانند و هر جا می نشینند و بر می خیزند، همواره اینگونه اشیاء را به رخ یکدیگر می کشند و مدام آنان که چیزی از این اشیاء را به رخ یکدیگر می کشند و مدام آنان که چیزی از این اشیاء دارند از وحشت از دست دادن آنها و آرزوی بهتر از آنها را داشتن و آنان که ندارند در حسرت آنها زندگی مذلتباری را ادامه می دهند!

و بالاخره درد دلها و سخن در این باره بسیار است، زن در فرهنگهای مادی، مبدل به ابزار تولید و مصرف گشته و وسیله سوء استفاده سودجویان و شهوترانان قرار گرفته است.^۴

ضرورت و هدف:

هدف از نوشتن این مقاله این بوده است که در کشور های زیادی دم از حقوق بشر زده می شود و جالب این جا است که همه انگشت اشاره به سوی کشور های اسلامی رفته و ما را انگشت نما می کنند در صورتی که خوشان به هیچ عنوان رعایت حق را نکرده و حقوق زن را پایمال می نمایند و ما در این مقاله مطالب و چیزهایی ذکر کرده ایم که دین مبین اسلام در مورد زن چیست و چه حقوقی را برای یک زن در نظر گرفته است.

فصل دوم:

ایات و روایات:

مقام انسانی زن از نظر قرآن

اسلام زن را چگونه موجودی میداند؟ آیا از نظر شرافت و حیثیت انسانی او را برابر با مرد میداند و یا او را جنس پست تر می شمارد؟ این پرسشی است که اکنون میخوایم بپاسخ آن بپردازیم.

^۴: شخصیت زن از دیدگاه قرآن، مولف هادی دوست محمدی، ص ۳۶

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

فلسفه خاص اسلام درباره حقوق خانوادگی

اسلام در مورد حقوق خانوادگی زن و مرد فلسفه خاصی دارد که با آنچه در چهارده قرن پیش میگذشته و با آنچه در جهان امروز میگذرد مغایرت دارد. اسلام برای زن و مرد در همه موارد یک نوع حقوق و یک نوع وظیفه و یک نوع مجازات قائل نشده است. پاره‌ای از حقوق و تکالیف و مجازاتها را برای مرد مناسبتر دانسته و پاره‌ای از آنها را برای زن. و در نتیجه در مواردی برای زن و مرد وضع مشابه و در موارد دیگر وضع نامشابهی در نظر گرفته است. چرا؟ روی چه حسابی؟ آیا بدانجهت است که اسلام نیز همانند بسیاری از مکتبهای دیگر نظریات تحقیر آمیزی نسبت بزن داشته و زن را جنس پست‌تر می‌شمرده است و یا علت و فلسفه دیگری دارد؟ مکرر در نطقها و سخنرانیها و نوشته‌های پیروان سیستمهای غربی شنیده و خوانده‌اید که مقررات اسلامی را در مورد مهر و نفقه و طلاق و تعدد زوجات و امثال اینها بعنوان تحقیر و توهینی نسبت بجنس زن یاد کرده‌اند. چنین وانمود میکنند که این امور هیچ دلیلی ندارد جز اینکه فقط جانب مرد رعایت شده است. می‌گویند تمام مقررات و قوانین جهان قبل از قرن بیستم بر این پایه است که مرد جنس شریف‌تر از زن است و زن برای استفاده و استمتاع مرد آفریده شده است، حقوق اسلامی نیز بر محور مصالح و منافع مرد دور میزند. می‌گویند اسلام دین مردان است و زنها انسان تمام عیار نشناخته و برای او حقوقی که برای یک انسان لازم است وضع نکرده است، اگر اسلام زن را انسان تمام عیار میدانست تعدد زوجات را تجویز نمیکرد، حق طلاق را بمرد نمیداد، شهادت دو زن را با یک مرد برابر نمیکرد، ریاست خانواده را به شوهر نمیداد، ارث زن را مساوی با نصف ارث مرد نمیکرد، برای زن قیمت بنام مهر قائل نمیشد، بزن استقلال اقتصادی و اجتماعی میداد و او را جیره خوار و واجب‌النفقه مرد قرار نمیداد. اینها میرساند که اسلام نسبت به زن نظریات تحقیر آمیزی داشته است و او را وسیله و مقدمه برای مرد می‌دانسته است. می‌گویند: اسلام با اینکه دین مساوات است و اصل مساوات را در جاهای دیگر رعایت کرده است در مورد زن و مرد رعایت نکرده است.^۶

جابرین عبدالله می‌گوید: با جمعی در خدمت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله بودیم آن حضرت فرمود: بهترین زنان شما دارای این ویژگیهاست: فرزند آور، بسیار مهربان، پاکدامن، عزیز در میان فامیل، متواضع و فروتن با همسر، زینتگر برای همسر، خود نگهدار در برابر نامحرم، حرف شنوایی از شوهر، فرمانبردار از همسر، کاملاً در اختیار شوهر به هنگام تنهایی با شوهر اکنون برای درک بیشتر این کلام نورانی رسول اکرم صلی الله علیه و آله نگاهی دیگر به این صفات می‌افکنیم و از زبان مبارک آن حضرت و خاندان پاکش به تشریح آنها می‌پردازیم.

۱. فرزندآور

در فرهنگ روایات، دختر تا زمانی که در خانه پدر به سر می‌برد حسنه است این امانت الهی هرگاه پا به خانه شوهر گذاشت به مقام همسری دست می‌یابد و البته پاسداری از این مقام شرایط خاصی دارد که تحصیل آنها مایه کمال و فضیلت زن است. سومین دوره ای که زن بعد از دوران دختری و همسری به آن منتقل می‌شود، دوران پر افتخار و مسؤ‌ولیت ساز مادری است.

^۵: نظام حقوق زن در اسلام، مولف شهید مطهری، ص ۱۴۱

^۶: نظام حقوق زن در اسلام، مولف شهید مطهری، ص ۱۴۲ و ۱۴۳

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

مقام مادر از آن کسی است که محیط مقدس خانه را، با به دنیا آوردن و پرورش دادن فرزندان، که پاره های تن و جان او هستند، صفا و رونق بخشد. و روشن است که هرچه تلاش زن در این دوره مادر بودن، افزون باشد، پاداش اخروی او نیز بیشتر و تقربش به پروردگار افزونتر است و این سرگفتار رسول خدا صلی الله علیه و آله است که فرزند آوری از صفات خوب زن برمی شمرد. چرا که این ویژگی، زن را به مقام مادر شدن ارتقا میدهد و تا آنجایش رهنمون می سازد که خود آن حضرت در گفتار دیگری می فرماید: بهشت در زیر گامهای مادران است.

آرامش حقیقی و معنوی زندگی با وجود فرزند صالح تقویت می گردد و هیچگاه خانه بدون فرزند - با امکان آوردن آن - روی آرامش نخواهد دید. برای توجه به ارزشمندی زنی که فرزند آور است به این دو روایت بنگرید: رسول خدا صلی الله علیه و آله می فرماید: با دوشیزه فرزند آور ازدواج کنید، ولی با زیبا چهره نازا ازدواج نکنید، زیرا من به شما امت روز قیامت افتخار می کنم.^۷

در روایت دیگر امام علیه السلام می فرماید: بدانید که زن سیاه چهره های که فرزند آور باشد برای من دوست داشتنی تر است از زیبای نازا.

۲. بسیار مهربان

محبت و دوستی و مهربانی، شاه کلید نفوذ در دلهاست. هیچ چیزی به قدر مهربانی کارآیی ندارد. درهای بسته و چهره های گرفته با این ابزار گشوده و باز می شوند. در فرهنگ دوستی محبت، همه چیز با معنی و پیام دار است گاه با یک اشاره و با یک کلمه و یا جمله می توان صحنه را عوض کرد و به آسانی، در دل دیگران راه یافت.

رسول اکرم صلی الله علیه و آله می فرماید: بهترین زن، آن است که بسیار مهربان و صمیمی باشد. طبیعی است که منظور، به کار گرفتن این سرمایه در خدمت جذب شوهر است محبت شوهر به همسر خود از طبیعی ترین انواع دوستیهاست و اگر با دوستی و مهربانی سرشار از طرف زن همراه باشد، هیچ کینه و بی مهری ای برجا نمی ماند. ثمره این اظهار دوستی و صمیمیت، لبریز شدن کانون دل و فضای خانه از آرامش و سکون است و در چنین دل و خانه ای اضطراب و بی قراری راهی برای نفوذ ندارد. در روایت دیگری، پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله یکی از صفات بدترین زنان را کینه و حقد معرفی می فرماید. زنی که پیوسته چشم انتظار گرفتن عیب و نقطه ضعف است، تا به وسیله آن همسرش را سرکوب و توبیخ و سرزنش کند، دارای یک صفت منفی و مخرب است و طبیعی است که با چنین برخوردهایی جز ناآرامی و اضطراب، بذر دیگری در زمینه زندگانی مشترک کاشته نمی شود. شاید یکی از عوامل شکست و افسردگی و پیری زودرس مردان، همین بی مهری ها و لجاجتهای آگاهانه و ناآگاهانه زنان در برخورد با همسرانشان باشد. از امام صادق علیه السلام روایت است که می فرماید: از دعاهای رسول خدا صلی الله علیه و آله این بود که می گفت: خدایا! به تو پناه می برم از زنی که مرا پیر کند، قبل از اینکه دوران پیری من فرا رسد.

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

روشن است که پناه بردن انسان به خدا در جایی است که احساس خطر و ناامنی و گمراهی وجود دارد، شاید در وجود زنی که برای شوهرش پیری زودرس می آورد ریشه های ناامنی، خطر و گمراهی نفوذ کرده باشد. طبیعی است که چنین زنی موفق به آرام سازی محیط خانه و آرامش بخشی به شوهر نخواهد بود.^۸

۳. در اوج پاکدامنی

عفت حالتی است نفسانی که بازدارنده از غلبه شهوت است.

عفیف انسانی است که با تلاش پی گیر، به مقامی دست یافته که خود را در اختیار خواسته های نفسانی قرار نمی دهد. روح چنین شخص آن چنان در اوج است که به آسانی از آنچه ناپسند و نامشروع است چشم می پوشد؛ اگر چه توان انجامش را دارا باشد. این مبارزه با نفس که جهاد اکبر است چنان فضیلتی دارد که صاحب این مقام در مقایسه با مجاهد در جبهه جهاد اصغر، که مبارزه با دشمن خارجی است، از امتیاز برخوردار است به این روایت بنگرید: حضرت امیرالمؤمنین می فرماید: جهادگری که در راه خدا به شهادت رسیده، پاداشش، برتر از توانگری نیست که با داشتن قدرت، عفت ورزیده است دور نیست که عفیف فرشته ای از فرشتگان باشد.

ارزشمندی صفت عفت - با توضیحی که داده شد - برای یک زن روشن است. هر زنی لازم است که این ویژگی را در زندگی مشترک به نمایش بگذارد و از این راه، فکر و ذهن و دل همسرش را از هر نوع پندار و توهم وسوسه پوچ احتمالی و بی اساس پاکسازی کند و زمینه پیدایش و رشد هر نوع احساس بدبینی را از میان ببرد. آرامش روانی از آن مردی است که این ویژگی و خصلت را - که انسان را تا مرز فرشتگان اوج می دهد - در همسر خویش بیابد. گلخانه زندگی در فضای سالم و نشاطآور عفت شاهد شکوفایی غنچه های معنوی و عطراگین اعتماد زن و مرد به یکدیگر خواهد بود. از آنجا که گام نهادن در مسیر خوبیها و معنویات، نیازمند تعاون و همکاری است، یادآوری این نکته ضروری است که اگر مردی، خواهان عفت همسرش می باشد، باید زمینه و اسباب آن را در حد توان خویش فراهم کند، در این میان وظیفه مرد است که به گونه ای آراستگی ظاهر داشته باشد و خود را متلزم به رعایت زیبایی و نظافت بداند که پیوسته برای همسرش جذاب و دلربا باشد در این زمینه به این روایت جالب توجه کنید: حسن بن جهم می گوید: امام رضا علیه السلام را دیدم که محاسن خود را خضاب (رنگ) کرده بود. پرسیدم: فدایت شوم، رنگ کرده اید؟! امام پاسخ داد: آری، رسیدگی به خود (تغییر شکل و هیئت دادن) از عوامل افزایش عفت زنان است، و یکی از علل بی عفتی زنان این است که همسرانشان این امر را رها کرده اند، آنگاه امام فرمود: آیا دوست داری همسرت را به گونه ای ببینی که وضعیتش همانند تو باشد، در حالتی که به سر و وضع خود نرسیده ای؟^۹

او جواب داد: خیر، حضرت فرمود: همسر تو هم دوست ندارد که تو را بدان گونه ببیند.

^۸: گللهای آرامش بخش، مولف مهدی رضائی، ص ۳۶

^۹: گللهای آرامش بخش، مولف مهدی رضائی، ص ۳۷

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

۴. عزیز در فامیل

در مفهوم عزت یک نوع نفوذ ناپذیری نهفته است، زمین سختی که چیزی در آن موثر نیست، دارای صفت عزت است، این حالت، همانند تمامی صفات خوب دیگر، اگر از منبع اصلی سرچشمه بگیرد پایدار و ماندنی است و گرنه زودگذر و از بین رفتنی خواهد بود.

در فرهنگ قرآن، عزت حقیقی از آن خداوند و پیامبر او و مؤمنان است خداوند کانون همه خوبیهاست و همه این خوبیها از او به پیامبرش و مؤمنان سرایت می کند ایمان، شرط اصلی عزت است و در سایه بندگی خداست که سربلندی انسان تاءمین می شود. شاید عزیز بودن زن که در کلام رسول خدا صلی الله علیه و آله از ویژگیهای زن خوب و شایسته معرفی شده است به این معنی برگردد که ایمان حقیقی یک زن از او در میان فامیل چهره ای ساخته باشد که مورد نظر و احترام و تکریم همه و دارای عزت و سرافرازی باشد. طبیعی است مردی که این موفقیت مطلوب را برای همسرش در میان فامیل شاهد است و زنی که از این چنین جایگاه رفیعی برخوردار است، هر دو در محیط مقدس خانه، آرامش و امنیت را به وضوح احساس می کنند. نقطه مقابل این زن، زنی است که بر اثر سوء رفتار و گفتار و عملکردهای ناشایسته و موضعگیری و اقدامهای ناپسند و نابخردانه خود را در میان فامیل و آشنایان خوار و ذلیل کرده است. چنین زنی در روایت دیگری از رسول اکرم صلی الله علیه و آله دارای خصلتی از خصال بدترین زنان است.

زنی که در میان فامیل اعتباری ندارد و با چشم حقارت و خواری به او می نگرند برای خود نیز شخصیت قابل اعتمادی را باور ندارد و هیچگاه موفق نخواهد شد که بدون سرمایه لازم که، همان عزت و متانت و موقعیت خانوادگی است، محیط خانه را محلی مناسب برای آرامش جسم و روح همسرش قرار دهد.

۵. فروتن با همسر

ارزش هر صفت و عمل نیکویی در این است که آدمی آن را از روی آزادی و اختیار انجام دهد کسی که مجبور است خوب باشد و کار نیک انجام دهد، شاید برای دیگران مفید باشد، اما امتیازی برای خود او محسوب نمی شود نرمخویی و تواضع و فروتنی انسان نیز وقتی پسندیده و ارزشمند است که با انتخاب و آزادی همراه باشد.

قرآن کریم مؤمنان را از این جهت که در برابر یکدیگر خاضع و فروتن و نرم هستند می ستاید و روشن است که مؤمن حقیقی با تلاش و مجاهده به این خصلت پسندیده دست می یابد.

نرم بودن زن در محیط زندگانی مشترک، در برابر شوهر، اگر از روی شناخت و اختیار و عمل به وظیفه شوهرداری باشد خصلت پسندیده و کار ارزشمندی است زنی که به آسانی در برابر خواسته های مشروع و معقول شوهر شکل می پذیرد و از

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

خود مقاومتی نشان نمی دهد صاحب فضیلت است و محیط مقدس خانه با این روحیه تسلیم و گذشت و حق پذیری ، زمینه پرورش و رشد آرامش را بهتر فراهم می یابد.

نقطه مقابل زنی که در برابر همسر مطیع و منقاد است زنی است که در برابر همسرش ، هیچ نرمش و انعطاف ندارد و پیوسته به دنبال مقاومت و پافشاری و جبهه گیری در برابر خواسته های شوهر است . چنین زنی از دیدگاه رسول اکرم صلی الله علیه و آله از بدترین زنان است . زنی که مرد هیچگاه نتواند راهی برای نفوذ در دل او بیابد، هرگز نباید چشم امید به زندگانی همراه با مسالمت و صفا داشته باشد.^{۱۰}

۶.زینت گر برای شوهر

خودآرایی و تزیین در نهاد زن قرار گرفته است ، اما زن به عنوان جنس مخالف مرد، حتی اگر خود را نیاراید، باز هم جذاب و دارای کشش است به همین جهت در اولین مراسم خواستگاری در آفرینش - داستان خلقت آدم و حوا - دیدیم که چگونه آدم همنشینی و نگاه به حوا را مایه انس و آرامش خویش یافته بود، و آن را به خداوند اظهار داشت . این سرمایه خداداد باید در مسیر تثبیت زندگانی مشترک به کار رود. اگر زندگی مشترک فقط سپری نمودن چند ساعت و چند روز بود، شاید سهل انگاری و بی اعتنائی مشکل آفرین نبود؛ اما زندگانی دراز مدت زن و شوهر باید پیوسته همراه با جاذبه عشق باشد تا هیچگاه گرد و غبار بی میلی و بی اعتنائی و دلسردی و ناامیدی بر صفحه درخشان آن ننشینند.^{۱۱}

استفاده از زینت و آرایش ، جذابیت زن را تقویت می کند و بر همین اساس است که رسول خدا صلی الله علیه و آله یکی از صفات زن خوب را خودآرایی برای شوهر بیان می کند. زیرا مردی که به همسرش عشق و مهر می ورزد، بیگانه را به حریم دل خود راه نمی دهد. در این حال ، بر سراسر زندگی آن دو، ابر آرامش و اطمینان سایه می گسترد و اینجاست که آرام بخش بودن گل وجود زن ، مفهوم و عینیت پیدا می کند.

اهمیت آراستگی زن برای شوهر تا آنجاست که در فرهنگ اسلام ، زن با هیچ بهانه ای نمی تواند درباره انجام این وظیفه در قبال همسرش بی اعتنا یا بی توجه باشد .البته شرایط مختلف زندگی مقتضی گونه های مختلف عمل به این وظیفه و خواهان برخورد شایسته و بایسته زن در آن شرایط می باشد.

امام باقر علیه السلام می فرماید :سزاوار و شایسته نیست که زن - درباره رسیدگی به سر و وضع خود و آراستن خویش بی عنایت باشد - و در زمینه آرایش و آراستن خود را بازنشسته کند، اگر چه به اندازه آویختن گردنبندی در گردن باشد و شایسته نیست که زن دستش را با خضاب - رنگ با حنا - زینت نکند، اگر چه با کشیدن دست روی حنا باشد و اگر چه این زن مسن باشد - سنی از او گذشته باشد .

^{۱۰} : گلپای آرامش بخش ، مولف مهدی رضائی ، ص ۳۶ و ۳۷

^{۱۱} : گلپای آرامش بخش ، مولف مهدی رضائی ، ص ۳۶ و ۳۷

۷. خود نگهدار در برابر نامحرم

بیشتر این چنین است که تا آدمی، حریم خود را نشکنند، دیگری جرات تجاوز به حریم او را نمی یابد، در مرزهای جغرافیایی نیز عبور دشمن از آن قسمت که تحت حفاظت و دیدبانی نیست، آسانتر صورت می گیرد. اگر انسانی درباره هر برخوردی هیچ گونه عکس العملی و حساسیتی نشان ندهد، دیگران برای حفظ متانت و وقار و موقعیت او کمترین اعتباری را نخواهند پذیرفت.

زن گل است؛ آن هم فقط برای استفاده صاحب شرعی و قانونی اش. ارزش این گل به آن است که اختصاصی است و تنها برای یک نفر به نام شوهر، غیر از شوهر هر که باشد، ارتباط زن با او نباید به گونه ای باشد که زن با شوهر دارد، رعایت این امر مهم را پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله از صفات خوب زن می داند، زن باید در برابر نامحرم، دژ و سنگر نفوذناپذیر باشد. به راستی اگر تمامی زنان با تمامی نامحرمان و بیگانگان اینگونه باشند آیا دیگر جایی برای بدگمانی و بی اعتمادی، که زمینه ساز ناآرامی و اضطراب است، یافت می شود؟!^{۱۲}

در برابر این زن، زنی است که هر نوع ارتباط صمیمی و آمیخته به دوستی و لذت بخشی، را با غیر همسر داشته باشد، ولی نوبت به همسر که می رسد جز خود نگهداری و سنگین برخورد کردن و میدان ندادن و بهانه ها و عذرهای رنگارنگ آوردن، کار و برخورد دیگری نداشته باشد. رسول خدا صلی الله علیه و آله این امر را یکی از صفات بدترین زنان معرفی می فرماید. این حالت زن و این طرز برخورد باید برای غیر شوهر باشد. در زمینه یاد شده ارتباط زن با غیر شوهر - نامحرمان و بیگانگان - باید همانند ارتباط یک قطب آهن ربا با قطب موافق باشد که بطور طبیعی و خودکار، عکس العملی جز دفع و دورسازی ندارد، ولی نسبت به شوهر همانند قطبهای مخالف آهن ربا باشد که به طور طبیعی واکنشی جز جذب و کشش و اتصال ندارد.

۸. حرف شنوایی از شوهر

از صفات بسیار خوب پیامبر خدا صلی الله علیه و آله که حتی دستاویز مخالفان و دشمنان اسلام نیز شده بود، حرف شنوایی بسیار آن حضرت بود، به نحوی که می گفتند پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فقط گوش است. این خصلت بسیار پسندیده ای است که آدمی قبل از هر نوع اظهار نظر و موضع گیری، گفتار دیگری را بشنود، و نشنیده به

قضاوت ننشینند. گوش برای شنیدن است و عقل برای انتخاب بهترین و پیروی از آن ، و خداوند در قرآن به بندگانی که چنین هستند بشارت داده است.

زن و مرد قبل از اینکه در کانون خانه رابطه همسری داشته باشند، دو انسان دارای ادراک و فهم ، و باید حرف حق را از یکدیگر بپذیرند، تا حق حاکم باشد نه تمایلات و سلیقه های شخصی ، زن خوب آن است که حرف شوهر را می شنود - اگر چه نوبت به او اجرا و عمل نرسد - و این خود امتیاز است . زنی که اصلا ظرفیت و آمادگی شنیدن حرف همسر را ندارد، از این امتیاز محروم است و از دیدگاه رسول خدا صلی الله علیه و آله یک درجه از خوبی را دارا نیست . آیا میان مردی که برای حرفش در خانه گوش شنوایی سراغ ندارد با مردی که همسرش را پیوسته شنوای سخنانش می بیند از نظر وحی تفاوت وجود ندارد؟ آیا این شنوایی حرف همسر، تاءثیری در آرامش لازم برای مرد و زندگی مشترک ندارد؟!^{۱۳}

۹. فرمانبردار از همسر

در فرهنگ قرآن کریم ، مرد نسبت به زن قوام است. اگر چه زندگانی زن و مرد، مشترک است ، اما قیام این بنای مقدس و تکیه گاه اصلی از نظر تدبیر و سرپرستی و اداره امور و اعمال مدیریت از آن مرد است . بر این اساس ، فرمان و امر به دست اوست . طبیعی است مردی که فرمان به بدی و حرام و نامعقول و ناپسند می دهد، فرمانبرداری از او در این حوزه و قلمرو نیست و فرمانش مطاع نخواهد بود.

زنی که در برابر فرمان شوهر؛ یعنی دستورهای مشروع و معقول او فرمانبردار است از نظر روحی آرامتر است ، تا زنی که پیوسته مصمم است که حرف آخر را او بزند، اگر چه ناحق باشد، و هیچ حرفی را از همسرش نپذیرد و به کار نبندد، اگر چه حق باشد.

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله اطاعت زن از فرمان همسر را نشانه خوبی زن میداند چرا که این فرمانبرداری پایه های زندگی مشترک را که باید دائما بر شالوده های دوستی و صمیمیت و آرامش استوار باشد تثبیت میکند.

آیا زنی که در برابر خواسته شوهر با گفتن یک کلمه چشم آرامش را، که رسالت و مأموریت اصلی اوست ، در محیط خانه به ارمغان می آورد، لایق دریافت مدال افتخار بهترین زن آن هم از زبان مبارک رسول گرامی اسلام نیست ؟

نقطه مقابل چنین زنی ، آن است که جز لجاجت و تمرد و سرپیچی در برابر شوهر، برخورد و موضع دیگری ندارد. این از صفات بدترین زنان است که رسول اکرم صلی الله علیه و آله در روایت دیگر بیان می فرماید.

روشن است که لجاجت در جایی است که مسأله حق پذیری و حق جویی در کار نیست ، بلکه پافشاری و مقاومت بر سر موضوع و مطالبی است که زن جز این که بخواهد شجاعت و به اصطلاح هنرمندی و مرد بودن خودش را نشان بدهد انگیزه

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

دیگری ندارد. چنین زنی باید مطمئن باشد که تا این خصلت ناپسند که از ویژگی های بدترین زنان است در اوست هیچگاه موفق به انجام رسالت خدایی خویش ، که آرامش بخشی به زندگی و شوهر است ، نخواهد شد.^{۱۴}

۱۰. پاسخگوی نیازهای جنسی

سراسر جهان هستی ، سرشار از نعمتهای بی شمار خداوند مهربانی است که هر چیز را که در جای خودش نیکو آفریده و همه چیز را برای تکامل و رشد انسان مسخر او کرده است .

حقیقت سپاس هر نعمت ، به کار بستن آن در مسیری است که نعمت بخش ، خرسند است . این چنین است که شکر نعمت ، مایه افزونی و برکت و رشد آن و مفید برای صاحب نعمت و دیگران خواهد بود .

خداوند حکیم ، زن را به گونه ای آفریده است که توانایی ایجاد محیط آرام و مطمئن برای خود و مرد را در اختیار دارد، و بر این اساس ، تنها پاسخگوی نیازهای جنسی هر مردی را، فقط زن همان مرد، مقرر کرده است و این نعمت و موهبتی است که خداوند در وجود زن قرار داده است شکر این نعمت به آن است که در مسیر رضایت خداوند متعال است به کار گرفته شود. پیامبر خدا صلی الله علیه و آله که سخنگوی وحی است این مسیر را تبیین کرده است و می فرماید: از نشانه های بهترین زن آن است که به هنگام تنهایی با همسرش ، کاملاً در اختیار خواسته های او باشد.

یعنی خودش را پیشکش او کند و از هر گونه بخل و تنگ نظری و سختگیری های بی اساسی که مهر و محبت و آرامش را می میراند، پرهیز داشته باشد، و سخاوتمندان پاسخگوی نیازهای جنسی همسرش باشد.

شاید حساسترین مسأله در زندگی مشترک که می تواند بسیاری از مشکلات را حل کند و از بروز بسیاری از مسائل پیشگیری کند، همین مسأله باشد. پیشوایان معصوم دین ، مقدس اسلام نیز بر این بخش تاءکید بیشتری دارند و هر موضوعی که بتواند برای زن انگیزه یا بهانه ای برای کوتاهی در این رسالت باشد، از نظر منطق اسلام محکوم و ناپسند است .

به نظر میرسد مطرح ساختن مسأله حیا و خجالت در این زمینه یکی از قوی ترین توجیهاتی است که زنان در اختیار دارند، و گمان می برند تحت پوشش اسم حیا و در پناه این توجیه در تنهایی با شوهر می توانند رسمی تر و جدی تر برخورد کنند امام صادق علیه السلام در این زمینه می فرماید: بهترین زن آن است که به هنگام تنهایی و خلوت با شوهر هر گونه حیا و خجالت را از خود جدا سازد، ولی در غیر این حالت ، همراه با شوهر، خود را به زیور حیا بیاراید.^{۱۵}

^{۱۴} : گلهای آرامش بخش ، مولف مهدی رضائی ، ص ۳۹ و ۴۰

^{۱۵} : گلهای آرامش بخش ، مولف مهدی رضائی ، ص ۴۱

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

اهمیت مسأله پاسخگویی زن به نیازهای جنسی مرد تا بدانجاست که در قرآن کریم ساعاتی از شبانه روز، به عنوان ، ساعات اختصاصی و خلوت کردن زن و شوهر با هم معرفی شده است و در این ساعات ، ممنوعیت ورود به جایگاه خصوصی زن و شوهر - پدر و مادر - اعلام شده و همه ، حتی کودکان نابالغی که قدرت تشخیصی مسائل جنسی را دارند، و خدمتکاران زن و مرد در هر خانه ، باید با اجازه وارد شوند و این همان محل استراحت زن و شوهر، یا اتاق خواب است که نقش تربیتی و تسکینی و آرام بخشی آن در زندگی مشترک ، بی نیاز از توضیح است .

قرآن کریم می فرماید: ای کسانی که ایمان آورده اید! خدمتکاران (غلامان و کنیزان) و کودکان نابالغ در اوقات سه گانه قبل از نماز صبح و ظهرگاهان که لباس خود را زمین می گذارید و بعد از نماز عشا که سه وقت پنهانی و اختصاصی برای شماست باید اجازه ورود بگیرند.

اسلام عزیز مسأله انس زن و شوهر با یکدیگر و خلوت کردن آن دو با یکدیگر را آن قدر مؤثر و دارای نقش می داند که از دیدگاه معصومین علیهم السلام این بخش از زندگانی مشترک از اسباب موفقیت مرد، در قسمتهای دیگر، - عبادت و تحصیل معاش - به حساب می آید.

اسلام برای دستیابی به این هدف ، برنامه های ظریف و حساس و جذابی برای زن و مرد تدارک دیده که اگر واقعا به آنها عمل شود، و مرد از هر نظر در خانه - که در فرهنگ قرآن محیط آرامش است - از نظر روحی و جنسی اقیانوس شود و بدون هیچ اضطراب و دغدغه ای در جامعه حضور پیدا کند، هیچگاه مشکلی برای چنین خانه و جامعه ای از نظر مسائل خانوادگی رخ نمی دهد. در این زمینه روایات جالبی هست که هیچ مشاور با تجربه در امور خانواده و هیچ روانشناس و روانکار و دقیقی نمی تواند چنین دستورالعملهایی صادر کند .اسلام حتی به زن اجازه نمی دهد که به بهانه طولانی کردن نماز از پاسخگویی به خواسته - جنسی - شوهر سرباز زند. و حتی رسول خدا صلی الله علیه و آله درباره زنی که در برابر خواسته و نیاز - جنسی - شوهرش آن قدر مکث و درنگ می کند و مرتب وعده میدهد تا همسرش به خواب می رود، چنین می فرماید: پیوسته فرشتگان او را لعنت می کنند تا همسرش از خواب برخیزد.^{۱۶}

بزرگ ترین فداکاری زن :

و در سوره احقاف می فرماید: ووصینا الانسان بوالديه احسانا حملته و بلغ امه کرها و وضعته کرها و حمله و فصاله ثلاثون شهرا حتی اذا بلغ اشدده و بلغ اربعین سنه قال رب اعورنی اعن اءشکر نعمتک التی اءنعمت علی و علی والدی و اعن اءعمل صالحا ترضاه و اءصلح لی فی ذریتی انی تبت الیک و انی من المسلمین ؛ ما به انسان توصیه کردیم که به پدر و مادرش نیکی کند، مادرش او را با ناراحتی حمل می کند و با ناراحتی بر زمین می گذارد؛ و دوران حمل و از شیر بازگرفتنش سی ماه است . تا

^{۱۶} : گلهای آرامش بخش ، مولف مهدی رضائی ، ص ۴۲

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

زمانی که به کمال قدرت و رشد برسد و به چهل سالگی بالغ گردد می گوید: پروردگارا! مرا توفیق ده تا شکر نعمتی را که به من و پدر و مادرم دادی بجا آورم و کار شایسته ای انجام دهم که از آن خشنود باشی ، و فرزندان مرا صالح گردان ؛ من به سوی تو باز می گردم و توبه می کنم ، و من از مسلمانانم!^{۱۷}

مادر در این سی و سه ماه (دوران حمل و دوران شیرخوارگی) بزرگترین فداکاری را هم از نظر روحی و عاطفی ، و هم از نظر جسمی ، و هم از جهت خدمات در مورد فرزندش انجام می دهد.

جالب اینکه در آغاز توصیه درباره هر دو می کند ولی به هنگام بیان زحمات و خدمات تکیه روی زحمات مادر می نماید تا انسان را متوجه ایثارگریها و حق عظیم او می سازد.

سپس می گوید: توصیه کردم که هم شکر مرا بجای آور و هم شکر پدر و مادرت را ان اشکر لی و لو الدیک . شکر مرا بجا آور که خالق و منع اصلی توام و چنین پدر و مادر مهربانی به تو داده ام و هم شکر پدر و مادرت را که واسطه این فیض و عهده دار انتقال نعمتهای من به تو می باشند.

و چقدر جالب و پر معنی است که شکر پدر و مادر درست در کنار شکر خدا قرار گرفته . در پایان آیه با لحنی که خالی از تهذیب و عتاب نیست می فرماید: بازگشت همه شما به سوی من است .الی المصیر. آری اگر در اینجا کوتاهی کنید در آنجا تمام این حقوق و زحمات مورد بررسی قرار می گیرد و مو به مو حساب می شود، باید از عهده حساب الهی در مورد شکر نعمتهایش ، و همچنین در مورد شرک نعمت وجود پدر و مادر و عواطف پاک و بی آلایش آنها برآئید.

بعضی از مفسران در اینجا به نکته ای توجه کرده اند که در قرآن مجید تاکید بر رعایت حقوق پدر و مادر کرارا آمده است ، اما سفارش نسبت به فرزندان کمتر دیده می شود (جز در مورد نهی از کشتن فرزندان که یک عادت شوم و زشت استثنائی در عصر جاهلیت بوده است).

این به خاطر آن است که پدر و مادر به حکم عواطف نیرومندشان کمتر ممکن است فرزندان را به دست فراموشی بسپارند، در حالی که زیاد دیده شده است که فرزندان ، پدر و مادر را مخصوصا به هنگام پیری و از کار افتادگی فراموش می کنند، و این دردناکترین حالت برای آنها و بدترین ناشکری برای فرزندان محسوب می شود.

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

امام رضا علیه السلام فرمود: خداوند متعال فرمان داده که بندگان از او و از پدر و مادرشان ، سپاس گذاری و تشکر نمایند. پس هر کس پدر و مادرش را شکر گزار نباشد و به زحمات آنان ارج نگذارد، چنین شخصی در واقع از خدای خویش هم سپاس گذاری نکرده است.^{۱۸}

زنان صالحه

علاوه بر صفات مشترک بین زن و مرد، به برخی از صفات ، در مورد زن تاءکید شده و ارزشهای ویژه ای نیز برای او مشخص گشته است

یکی از آن صفات ، صالح بودن زن است ، یعنی کسی که شایستگی و لیاقت روحی و پاکی درون و روانی داشته و از ناپاکیها، آلودگیها و خبث باطن پاک و منزّه باشد.

آنگاه قرآن مجید زنان صالحه را معرفی می نماید و در مصداق صالح بودن آنها به چند ارزش دیگر تصریح می کند: ...

فالصالحات قانتات حافظات الغیب بما حفظ الله

(پس زنان صالحه ، کسانی هستند که با کمال تواضع و خضوع ، همواره مطیع و در غیاب همسر نیز حافظ اسرار و شئون خانواده هستند، حافظ آنچه که خدای متعال نیز به حفظ آن فرمان داده و خود حفظ کرده است .) در این آیه کریمه یکی از معیارهای صلاحیت و شایستگی زن ، اطاعت او از همسر چنین صفت فرشته گونه را دارد بلکه در غیاب او نیز تعهد و مسئولیت خویش را ادراک کرده ، وظایف خود را در کانون خانواده به خوبی انجام می دهد و حافظ اسرار همسر و آبرو، مال ، ناموس و حیثیت او می باشد.

واضح است که مراد آیه شریفه ، اطاعت و تواضع و خضوع در مقابل همسر می باشد به دلیل اینکه در مقابل واللاتی تخافون

نشوزهن ، یعنی زنان سرکش و افرادی که از فرمان همسر در امور زناشویی سر پیچی می کنند، قرار گرفته است.^{۱۹}

بیانات امام خامنه ای :

^{۱۸} : مولف عبدالکریم پاک نیا ، حقوق متقابل والدین و فرزندان ، ص ۲۰

^{۱۹} : شخصیت زن از دیدگاه قرآن ، مولف هادی دوست محمدی ، ص ۴۸

^{۲۰} : کلمات قصار ، مولف ایه الله سید علی خامنه ای ، ص ۲۴

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

نقش زنان در انقلاب و جنگ، یک نقش تعیینکننده بود. این عاطفهای که زن و مرد نسبت به هم ابراز میکنند، به آرامش درونی خانواده کمک میکند. اینجاست که زن یک نقش اساسی ایفا میکند. بعضیها خیال میکنند اگر زنی کارش عبارت از همان کارداخل خانه باشد، این اهانت به زن است؛ نه، این هیچ اهانت نیست؛ بلکه مهمترین کار برای زن، این است که زندگی را سر پا نگهدارد. زنان مسلمان باید در تمام شئون زندگی فردی و اجتماعی، حضرت فاطمهی زهرا(سلاماللهعلیها) را الگو قرار داده و پیروان راستین آن حضرت باشند. نباید زنان به سمت تجملگرایی سوق پیدا کنند. شخصیت زن که به برکت انقلاب اسلامی احیاء شد باید با پرهیز از تجملگرایی حفظ شود. زن هم میتواند به بالاترین مقامات از لحاظ معنوی برسد. زن مسلمان باید در راه فرزاندگی و علم تلاش کند. زن باید تبرج - یعنی خودنمایی - نداشته باشد؛ ممنوع است. این، در فرهنگ اسلامی ممنوع است. زن باید خودنمایی نکند. اگر محیط جامعه، محیط خودنمایی زن شد، به کلی همه چیز به هم میریزد و اولین چیزی هم که ضربه میبیند، امور جدی جامعه است. خانواده، سلامت جوانها و عفاف و عصمت آنها ضربه میبیند. ورزش زنان، کار لازمی است. زنان هم نصف جمعیت کشورند؛ باید ورزش بکنند؛ اما محیط ورزش زنان، بایستی به گونیهی باشد که با حدود اسلامی، مطلقاً مساسی پیدا نکند. زن امروز ایران، در صحنهی علم و سیاست و هنر و در گونهیگون فعالیتهای اجتماعی، از گذشته بسی فعالتر و میداندارتر است. زن اسلامی، شخصیتی است که راه و هدف را تشخیص میدهد و برای آن فداکاری میکند. دختر شلوار تنگ لباس چسبان پوشیده، وقتی سوار یک دوچرخهی تشریفاتی هم بشود و در خیابان بیاید، این تبرج است. اگر در کشوری زنان آن کشور بتوانند به آن صفا و معنویت و رُقاء و تعالی فکری برسند، هیچ مشکلی در آن مملکت باقی نمیماند. اسلام فعالیت اسلامی زنان را با رعایت حجاب و حدود اسلامی تشویق میکند. اسلام با کار کردن زنان نه تنها موافق است، بلکه تا آنجایی که با شغل اساسی او ک مهمترین شغل اوست - یعنی تربیت فرزند و حفظ خانواده - مزاحم نباشد، شاید لازم هم میدانند. آن زنی که خود را در دامنه آن قلهی میداند که در اوج آن حضرت فاطمهی زهرا(علیهاالسلام) بزرگترین زن تاریخ بشر - قرار دارد، زن ایرانی است. زن در کشور ما، سرباز خط مقدم انقلاب شد.^{۲۰}

بیان حضرت آیه الله جوادی آملی

گرچه هر شأنی از شؤن انسانی اعم از فردی و اجتماعی جایگاه و اهمیت خاص به خود را دارد، لیکن برخی از آنها نسبت به بعضی دیگر از حساسیت و ویژگی برتری بهره داشته و به همین جهت نیز در معرض حوادث و وقایع بیشتری واقع است. در بین همه اموری که به انسان و جنبه های انسانی مرتبط است مساله زن همواره با پیچیدگی و غموض بیشتر همراه بوده است. حقیقتی که در طول تاریخ فراز و نشیبهای فراوانی را تحمل کرده و از زنده به گور شدن تا خدایی کردن را به خود دیده است. زن غیر از حقیقت انسانی چهره های مختلف دیگری را نیز در خود دارد که بایستی آن جلوه های مختلف کشف، و آن

^{۲۰}: کلمات قصار، مولف آیه الله سید علی خامنه ای، ص ۲۴

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

صورت‌های گوناگون هویدا شود تا آن گونه که هست شناخته و معرفی شود. بدون شک قلم‌های روان و زبان‌های گویایی به حرکت در آمده تا بتوانند چهره‌های انگیز زن را ترسیم نموده و او را از هاله‌های ابهامی که به دور او تنیده شده رهایی بخشند، لیکن چه بسا نه تنها گردش آن قلم‌ها و چرخش آن زبانها رفع حاجی نکرده بلکه وضع غطائی نموده که بر آن تیرگی افزوده و بر آن ظلمت افروخته است.^{۲۱}

گرچه باید اذعان نمود که سخن گفتن پیرامون این پدیده همواره با صعوبت همراه و با دشواری هم پاست لیکن فروغ تابناک وحی و شعاع تابنده دین فضای تیره را روشن و ذهن کدر را نورانی می‌کند. آنها که پیرامون معرفت به این پدیده، بدون سلاح وحی حرکت کرده یا می‌کنند و یا بدون تمسک به ریسمان الهی گام بر می‌دارند باید بدانند که این راه، طولانی و این وادی، ظلمانی است. و تلاش آنها جز بر حیرت و کوشش آنها جز بر گمراهی نمی‌افزاید. دین که سیمای زن را در حجاب عفاف و جلباب طهارت معرفی می‌کند میادین جمال و صحاری جلال را برابر او می‌گذارد تا جنبه‌های مختلف هستی او را بالنده و شوون وجودی او را جلوه‌گر سازد. برخی که غبار غفلت بر عقل و غمام شهوت بر قلب دارند با اندیشه‌ای برگرفته از جهل و فکری برخاسته از وهم در صدد ارائه چهره‌ای از زن هستند که نه تنها کمالات شایسته او را تاءمین نمی‌کند،^{۲۲} بلکه بذرتباهی و تخم فساد را در متن حیات اجتماعی ریخته که از آن چیزی جز شجره خبیثه ردیلت به بار نمی‌آید. همانگونه که افکار انجمادی و آرای ارتجاعی احیانا موجب آن می‌شود که زن نه تنها به حد کمال خود نرسد، بلکه بسیاری از کمالات را که جامعه در مسیر تعالی و رشد بدان نیازمند است از دست بدهد. انقلاب شکوهمند اسلامی ایران که هزارها تجربه را در درون خود نهفته دارد، حرکت زنان و نهضت مؤثر آنها در میدانهای مختلف فرهنگی، اجتماعی، سیاسی و علمی را به عنوان یکی از بهترین شاخص‌های انقلاب عظیم اسلامی ما اعلام داشته و مسیر تعالی و شکوفایی جامعه را بعضا در پرتو حرکت خردمندانه و سیر هوشیارانه زنان جامعه اسلامی معرفی می‌نماید. لیکن باید از این تجربه بهره‌گرفته ضمن حفظ و ترمیم، آن را بالنده نگه داشت.^{۲۳}

^{۲۱}: زن در اینه جلال و جمال، ایه الله جوادی املی، ص ۶

^{۲۲}: زن در اینه جلال و جمال، ایه الله جوادی املی، ص ۶

^{۲۳}: زن در اینه جلال و جمال، ایه الله جوادی املی، ص ۷

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

نتیجه گیری

پس از این مطالب مشخص شد که زن در اسلام باید چگونه باشد و وظائف زن در اسلام چیست حال باید این سوال را مطرح نمود که آیا اسلام برای زن حقوقی تعیین نکرده است در صورتی که از همان بدو تولد همه قوانین در اسلام مشخص است یا خود اروپاییان به زن بها نمی دهند و به زن فقط به عنوان یک وسیله برای دفع شهوت خود می نگرند .

ایا آنها حقوق بشر را رعایت نمی کنند یا اسلامی که برای هر چیزی راهکار و وظیفه ای مشخص نموده است ؟

بنابر این زن نمونه و اسلام گرا زنی است که در چهار چوب اسلام باشد و اسلام نیز از او حمایت می کند و حق او را در همه مسائل مشخص و مستقل گذارده است و اگر هم در بعضی از موارد سخت گیری نموده همانند حجاب به نفع خود زن بوده تا در معرض خطر نباشد .

منابع:

۱.قران

۲.مؤلف جوادی املی ، زن در اینه جلال و جمال ، ۱ جلدی ، انتشارات اسراء، سال چاپ ۱۳۷۸

۳.مؤلف هادی دوست محمدی ، شخصیت زن از دیدگاه قران ، ۱ جلدی ، انتشارات کوثر ، سال چاپ ۱۳۸۳

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

۴.مؤلف عبد الکریم پاک نیا ، حقوق متقابل والدی و فرزندان ، ۱ جلدی ، انتشارات نور ، سال چاپ ۱۳۸۶

۵.مؤلف مهدی رضائی ، گلپای ارامش بخش ، ۱ جلدی ، انتشارات ال البيت ، چاپ ۱۳۸۰

۶.مؤلف شهید مطهری ، نظام حقوق زن در اسلام ، ۱ جلدی ، انتشارات صدرا ، چاپ ۱۳۶۹

۷. بیانات مقام معظم رهبری